

Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

► B РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/1057 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
от 24 юни 2021 година
за създаване на Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) и за отмяна на Регламент (ЕС)
№ 1296/2013
(ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 21)

Поправен със:

► C1 Поправка, ОВ L 421, 26.11.2021 г., стр. 75 (2021/1057)

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/1057 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 24 юни 2021 година

за създаване на Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1296/2013

СЪДЪРЖАНИЕ

Част I	Общи разпоредби
Член 1	Предмет
Член 2	Определения
Член 3	Общи цели на ЕСФ+ и методи на изпълнение
Член 4	Специфични цели на ЕСФ+
Член 5	Бюджет
Член 6	Равенство между половете, равни възможности и недискриминация
Част II	Изпълнение при споделено управление
Глава I	Общи разпоредби относно програмирането
Член 7	Съгласуваност и тематична концентрация
Член 8	Спазване на Хартата
Член 9	Партньорство
Член 10	Подкрепа за най-нуждаещите се лица
Член 11	Подкрепа за младежката заетост
Член 12	Подкрепа за съответните специфични за всяка държава препоръки
Глава II	Обща подкрепа по направлението на ЕСФ+ при споделено управление
Член 13	Приложно поле
Член 14	Социални иновативни действия
Член 15	Транснационално сътрудничество
Член 16	Допустимост
Член 17	Показатели и докладване
Глава III	Подкрепа от ЕСФ+ за справяне с материалните лишения
Член 18	Приложно поле
Член 19	Принципи
Член 20	Съдържание на приоритета
Член 21	Допустимост на операциите
Член 22	Допустимост на разходите
Член 23	Показатели и докладване
Член 24	Одит

▼B

Част III	Изпълнение при пряко и непряко управление
Глава I	Оперативни цели
Член 25	Оперативни цели
Глава II	Допустимост
Член 26	Допустими действия
Член 27	Субекти, които отговарят на критериите за допустимост
Член 28	Хоризонтални принципи
Член 29	Участие на трети държави
Глава III	Общи разпоредби
Член 30	Форми на финансиране от Съюза и методи на изпълнение
Член 31	Работна програма
Член 32	Мониторинг и докладване
Член 33	Защита на финансовите интереси на Съюза
Член 34	Оценка
Член 35	Одити
Член 36	Информация, комуникация и публичност
Част IV	Заклучителни разпоредби
Член 37	Упражняване на делегирането
Член 38	Процедура на комитет по направлението на ЕСФ+ при споделено управление
Член 39	Комитет, създаден съгласно член 163 отДФЕС
Член 40	Преходни разпоредби за направлението на ЕСФ+ при споделено управление
Член 41	Преходни разпоредби за направлението ЗиСИ
Член 42	Влизане в сила
ПРИЛОЖЕНИЕ I	Общи показатели за общата подкрепа по направлението на ЕСФ+ при споделено управление
ПРИЛОЖЕНИЕ II	Общи показатели за действията по линия на ЕСФ+, насочени към социалното приобщаване на най-нуждаещите се лица в рамките на специфичната цел, посочена в член 4, параграф 1, буква л), в съответствие с член 7, параграф 5, първа алинея
ПРИЛОЖЕНИЕ III	Общи показатели за подкрепата от ЕСФ+ за справяне с материалните лишения
ПРИЛОЖЕНИЕ IV	Показатели за направлението ЗиСИ

ЧАСТ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създава Европейският социален фонд плюс (ЕСФ+), който се състои от две направления: направление при споделено управление (наричано по-нататък „направлението на ЕСФ+ при споделено управление“) и направление „Заетост и социални иновации“ (наричано по-нататък „направлението ЗиСИ“).

С настоящия регламент се определят целите на ЕСФ+, бюджетът му за периода 2021—2027 г., методите на изпълнение, формите на финансиране от Съюза и правилата за предоставяне на това финансиране.

Член 2

Определения

1. За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „учене през целия живот“ означава учене във всичките му форми, а именно формално, неформално и информално учене, което се осъществява на всички етапи от живота и което води до подобряване или осъвременяване на знанията, уменията, компетентностите и нагласите или до участието в обществото в личен, граждански, културен, социален или свързан със заетостта план, включително предоставянето на консултации и услуги по ориентиране, включително образованието и грижите в ранна детска възраст, общото образование, професионалното образование и обучение, висшето образование, образованието за възрастни, младежката работа, както и други учебни среди извън формалното образование и обучение, и обикновено насърчава междусекторното сътрудничество и гъвкавите процеси на учене;
- 2) „гражданин на трета държава“ означава лице, което не е гражданин на Съюза, включително лицата без гражданство и лицата с неопределено гражданство;
- 3) „основно материално подпомагане“ означава стоки, с които се задоволяват основните потребности на дадено лице за живот с достойнство, като облекло, продукти за хигиенни цели, включително дамски хигиенни продукти, и училищни материали;
- 4) „групи в неравностойно положение“ означава групи от хора в уязвимо положение, включително хора, понасящи или изложени на риск от бедност, социално изключване или дискриминация в нейните различни измерения;
- 5) „ключови компетентности“ означава познанията, уменията и компетентностите, необходими на всички лица на всеки етап от техния живот за тяхната личностна реализация и развитие, заетост, социално приобщаване и активно гражданско участие, а именно – грамотност; многоезичие; компетентности в математиката, природните науки, технологиите, изкуствата и инженерството; цифрови умения; медийни умения; лични компетентности, социални компетентности и умение за учене; умения за активно гражданско участие; предприемачески умения; културно и межкултурно съзнание и изява; и критично мислене;

▼B

- 6) „най-нуждаещи се лица“ означава физически лица, били те отделни лица, семейства, домакинства или групи, съставени от такива лица, включително деца в уязвимо положение и бездомни хора, чиято нужда от подпомагане е установена въз основа на обективни критерии, които са определени от националните компетентни органи след консултации със съответните заинтересовани страни, като същевременно се избягват конфликти на интереси, и които могат да включват елементи, насочени към най-нуждаещите се лица в определени географски райони;
- 7) „крайни получатели“ означава най-нуждаещите се лица, получаващи подкрепа съгласно определението в член 4, параграф 1, точка м);
- 8) „социална иновация“ означава дейност, която е социална както с оглед на целите, така и на средствата си, и по-конкретно такава, която се отнася до развиването и прилагането на нови идеи относно продукти, услуги, практики и модели, която едновременно отговаря на социални нужди и създава нови социални взаимоотношения или сътрудничества между публични субекти, гражданското общество или частни организации, като така се създават ползи за обществото и се увеличава способността му за действие;
- 9) „съпътстващи мерки“ означава дейности, предвидени в допълнение към разпределянето на храни и/или основно материално подпомагане с цел справяне със социалното изключване и допринасяне към изкореняването на бедността, като например насочването към или предоставянето на социални и здравни услуги, включително на психологическа подкрепа, или предоставянето на съответната информация за публичните услуги или на консултации във връзка с управлението на бюджета на домакинствата;
- 10) „социално експериментиране“ означава интервенция в областта на политиките, която има за цел да предложи иновативен отговор на социални нужди, която се прилага в малък мащаб и при условия, даващи възможност за измерване на нейното въздействие, преди да бъде приложена в друг контекст, включително географски или секторен, или се прилага в по-широк мащаб, ако резултатите се окажат положителни;
- 11) „трансгранично партньорство“ означава структура за сътрудничество между публичните служби по заетостта, социалните партньори или гражданското общество, намираща се най-малко в две държави членки;
- 12) „микропредприятие“ означава предприятие с по-малко от 10 служители и годишен оборот или баланс под 2 000 000 EUR;
- 13) „социално предприятие“ означава предприятие, независимо от правната му форма, включително предприятие на социалната икономика, или физическо лице, което:
 - а) в съответствие със своя учредителен акт, устав или друг правен документ, който може да поражда отговорност по силата на разпоредбите на държавата членка, в която дадено социално предприятие се намира, има за основна социална цел постигането на измеримо, положително социално въздействие, което може да включва екологично въздействие, а не генерирането на печалба за други цели, и предоставя услуги или стоки, които генерират социална възвръщаемост, или използва методи за производство на стоки или услуги, които отразяват социални цели;

▼B

- б) използва своята печалба на първо място за постигането на основната си социална цел и е въвело предварително определени процедури и правила, които гарантират, че разпределянето на печалба не накърнява основната социална цел;
- в) се управлява по предприемачески, отворен за участие, отчетен и прозрачен начин, по-специално чрез включване в управлението на работници, клиенти и заинтересовани страни, върху които стопанската му дейност оказва въздействие;
- 14) „референтна стойност“ означава стойност, която се използва за определяне на цели за общи и специфични за програмата показатели за резултат и се основава на съществуващи или предишни подобни интервенции;
- 15) „разходи за закупуване на храни и/или основно материално подпомагане“ означава действителните разходи, които са свързани със закупуването на храни и/или основно материално подпомагане от страна на бенефициера и които не се ограничават до цената на храните и/или основното материално подпомагане;
- 16) „микрофинансиране“ включва гаранции, микрокредити, собствен капитал и квазикапиталови средства, заедно с придружаващите услуги за развитие на бизнеса, като например тези, предоставяни под формата на индивидуални консултации, обучение и наставничество, предоставяни на лица и микро-предприятия, които изпитват затруднения във връзка с достъпа до кредити с цел професионални и генериращи приходи дейности;
- 17) „операция за смесено финансиране“ означава действие, подкрепено от бюджета на Съюза, включително в рамките на механизъм или платформа за смесено финансиране, определени в член 2, точка 6 от Финансовия регламент, при които се съчетават форми на неподлежаща на връщане подкрепа или финансови инструменти от бюджета на Съюза с форми на подлежаща на връщане подкрепа от финансови институции в областта на развитието или от други публични финансови институции, както и от търговски финансови институции и инвеститори;
- 18) „правен субект“ означава физическо лице или юридическо лице, учредено и признато в това си качество съгласно правото на Съюза, националното или международното право, което има правосубектност и способност да действа от свое име, да упражнява права и да поема задължения или, както е посочено в член 197, параграф 2, буква в) от Финансовия регламент — субект, който няма правосубектност;
- 19) „общ показател за непосредствен резултат“ означава общ показател за резултат, който обхваща ефектите в срок от четири седмици, считано от датата, на която участникът е напуснал операцията;
- 20) „общ показател за дългосрочен резултат“ означава общ показател за резултат, който обхваща ефектите шест месеца след като участникът е напуснал операцията;

2. Определенията, посочени в член 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060 се прилагат също и за направлението на ЕСФ+ при споделено управление.

Член 3

Общи цели на ЕСФ+ и методи на изпълнение

1. ЕСФ+ има за цел да подкрепя държавите членки и регионите в постигането на високи равнища на заетост, справедлива социална закрила и квалифицирана и устойчива работна сила, подготвена за бъдещия свят на труда, както и на приобщаващи и сплотени общества, които се стремят да изкоренят бедността и да прилагат принципите, определени в Европейския стълб на социалните права.

2. ЕСФ+ подкрепя, допълва и добавя стойност към политиките на държавите членки за гарантирането на равни възможности, равен достъп до пазара на труда, справедливи и качествени условия на труд, социална закрила и приобщаване, по-специално с акцент върху качествено и приобщаващо образование и обучение, ученето през целия живот, инвестициите в децата и младите хора и достъпа до основни услуги.

3. ЕСФ+ се изпълнява:

- а) при споделено управление по отношение на частта от помощта, която съответства на специфичните цели, определени в член 4, параграф 1 („направление на ЕСФ+ при споделено управление“); и
- б) при пряко и непряко управление по отношение на частта от помощта, която съответства на целите, определени в член 4, параграф 1 и член 25 (направление ЗиСИ).

Член 4

Специфични цели на ЕСФ+

1. ЕСФ+ подкрепя следните специфични цели в областите на политиките за заетост и трудова мобилност, образование, социално приобщаване, включително допринасяне за изкореняването на бедността, като същевременно се допринася и за постигането на целта на политиката „по-социална и по-приобщаваща Европа — реализиране на Европейския стълб на социалните права“, посочена в член 5, буква г) от Регламент (ЕС) 2021/1060:

- а) подобряване на достъпа до трудова заетост и мерки за активизиране за всички лица, търсещи работа, и най-вече за младите хора, по-специално чрез изпълнението на гаранцията за младежта, за дългосрочно безработните и групите в неравностойно положение на пазара на труда и за неактивните лица, както и чрез насърчаване на самостоятелната заетост и социалната икономика;
- б) модернизиране на институциите и службите, занимаващи се с пазара на труда, с цел оценяване и предвиждане на потребностите от умения и осигуряване на своевременна и съобразена с нуждите помощ, а така също и подпомагане на съответствието между търсенето и предлагането на пазара на труда, на преходите и на мобилността;
- в) насърчаване на балансирано участие на половете на пазара на труда, на равни условия на труд и на равновесие между професионалния и личния живот, включително чрез финансово достъпни грижи за деца и зависими лица;

▼B

- г) насърчаване на адаптирането на работниците, предприятията и предприемачите към промените, на активен живот за възрастните хора и остаряване в добро здраве, както и на здравословна и добре приспособена работна среда, която отчита рисковете за здравето;
- д) подобряване на качеството, приобщаващия характер, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително чрез валидиране на неформалното и информалното учене, така че да допринасят за придобиването на ключови компетентности, включително, предприемачески и цифрови умения, също и чрез насърчаване на въвеждането на дуални системи на обучение и чиракуване;
- е) насърчаване на равния достъп до качествено и приобщаващо образование и обучение, както и на неговото завършване, по-специално за групите в неравностойно положение — от образованието и грижите в ранна детска възраст през общото и професионалното образование и обучение до висшето образование, както и образованието и ученето на възрастни, включително улесняване на мобилността с учебна цел за всички и достъпността за хората с увреждания;
- ж) насърчаване на ученето през целия живот, по-специално гъвкавите възможности за повишаване на квалификацията и за преквалификация за всички, като се вземат предвид предприемаческите и цифровите умения, по-доброто предвиждане на промените и изискванията за нови умения в зависимост от нуждите на пазара, улесняването на преходите в професионалното развитие и насърчаването на професионалната мобилност;
- з) поощряване на активното приобщаване с оглед на насърчаването на равните възможности, недискриминацията и активното участие и по-добрата пригодност за работа, по-специално за групите в неравностойно положение;
- и) насърчаване на социално-икономическата интеграция на граждани на трети държави, включително мигрантите;
- й) насърчаване на социално-икономическата интеграция на маргинализирани общности като ромите;
- к) подобряване на равния и навременен достъп до качествени и устойчиви услуги на достъпна цена, включително услуги, които стимулират достъпа до жилищно настаняване и ориентирани към индивида грижи, включително здравеопазване; модернизиране на системите за социална закрила, включително насърчаване на достъпа до социална закрила, като се обръща особено внимание на децата и групите в неравностойно положение; подобряване на достъпността, включително за хората с увреждания, ефективността и устойчивостта на системите за здравеопазване и на услугите за полагане на дългосрочни грижи;
- л) насърчаване на социалната интеграция на хора, изложени на риск от бедност или социално изключване, включително най-нуждаещите се лица и децата;
- м) справяне с материалните лишения чрез предоставянето на храни и/или основно материално подпомагане на най-нуждаещите се лица, включително децата, и прилагане на съпътстващи мерки, които подпомагат социалното им приобщаване.

▼B

2. Чрез действията, изпълнявани по направлението на ЕСФ+ при споделено управление за постигането на специфичните цели, посочени в параграф 1 от настоящия член, ЕСФ+ се стреми да допринесе за постигането на другите цели на политиката, изброени в член 5 от Регламент (ЕС) 2021/1060, и по-специално на целите, свързани със:

- а) по-интелигентна Европа чрез развиването на умения за интелигентна специализация, умения за ключови базови технологии, промишлен преход, секторно сътрудничество във връзка с уменията и предприемачеството, обучението на изследователи, дейности за създаване на мрежи от контакти и партньорства между висшите училища, институциите за професионално образование и обучение, научноизследователските и технологичните центрове, предприятия и клъстери, и подкрепа за микропредприятията, малките и средните предприятия и социалната икономика;
- б) по-екологична и нисковъглеродна Европа чрез подобряване на системите за образование и обучение, необходими за адаптиране на уменията и квалификациите, повишаване на квалификацията на всички, включително на работната сила, и създаване на нови работни места в сектори, свързани с околната среда, климата, енергетиката, както и кръговата икономика и биоикономиката.

3. Когато е строго необходимо като временна мярка в отговор на изключителни или необичайни обстоятелства, посочени в член 20 от Регламент (ЕС) 2021/1060, и за ограничен срок от 18 месеца, ЕСФ+ може да подкрепя:

- а) финансирането на режими на работа при непълно работно време, без да се изисква те да бъдат съчетани с активни мерки;
- б) достъпа до здравеопазване, включително за хора, които не са в непосредствена социално-икономическа уязвимост.

4. Когато при искане, подадено от съответните държави членки, Комисията установи, че условията, установени в параграф 3, са изпълнени, тя приема решение за изпълнение, в което се определя срокът, през който е разрешена временна допълнителна подкрепа от ЕСФ+.

5. Комисията следи изпълнението на параграф 3 от настоящия член и преценява дали временната допълнителна подкрепа от ЕСФ+ е достатъчна, за да се улесни използването на подкрепа от ЕСФ+ в отговор на изключителните или необичайни обстоятелства. Въз основа на своята оценка Комисията, когато счете за целесъобразно, прави предложения за изменения на настоящия регламент, включително относно изискванията за тематична концентрация, посочени в член 7, с изключение на изискването за тематична концентрация в член 7, параграфи 5 и 6.

*Член 5***Бюджет**

1. Финансовият пакет за изпълнението на ЕСФ+ в периода 2021 — 2027 г. е в размер на 87 995 063 417 EUR по цени от 2018 г.

▼B

2. Частта от финансовия пакет за изпълнението на направлението на ЕСФ+ при споделено управление, която допринася към цел „Инвестиции за работни места и растеж“ в държави членки и региони, посочена в член 5, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/1060 възлиза на 87 319 331 844 EUR по цени от 2018 г., от които 175 000 000 EUR се разпределят за транснационално сътрудничество за ускоряване на трансфера и за улесняване на по-мощното прилагане на иновативните решения, посочени в член 25, буква и) от настоящия регламент, и 472 980 447 EUR по цени от 2018 г. като допълнително финансиране за най-отдалечените региони, посочени в член 349 от ДФЕС, и регионите от ниво 2 по NUTS, отговарящи на критериите, определени в член 2 от Протокол № 6 относно специалните разпоредби за Цел 6 в рамката на структурните фондове във Финландия, Норвегия и Швеция, приложени към Акта за присъединяване от 1994 г. („Протокол № 6“).

3. Частта от финансовия пакет за изпълнението на направлението ЗИСИ в периода 2021—2027 г. е в размер на 675 731 573 EUR по цени от 2018 г.

4. Сумата, посочена в параграф 3, може да бъде използвана също за техническа и административна помощ за изпълнение на направлението ЗИСИ, например подготвителни, мониторингови, контролни и одитни дейности и дейности за оценка, включително корпоративни информационно-технологични системи.

Член 6

Равенство между половете, равни възможности и недискриминация

Държавите членки и Комисията подкрепят специфични целеви действия за насърчаване на хоризонталните принципи, посочени в член 9, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС) 2021/1060 и в член 28 от настоящия регламент, които попадат в рамките на всяка от целите на ЕСФ+. Тези действия могат да включват действия за гарантиране на достъпност за хората с увреждания, включително в контекста на информационни и комуникационни технологии, и за насърчаване на прехода от грижи с настаняване или институционални грижи към грижи, полагани в семейна среда и в общността.

Чрез ЕСФ+ държавите членки и Комисията се стремят да повишат заетостта на жените и да подобрят съчетаването на професионалния и личния живот, да противодействат на феминизирането на бедността и дискриминацията въз основа на пола на пазара на труда и в сферата на образованието и обучението.

ЧАСТ II

ИЗПЪЛНЕНИЕ ПРИ СПОДЕЛЕНО УПРАВЛЕНИЕ

ГЛАВА I

Общи разпоредби относно програмирането

Член 7

Съгласуваност и тематична концентрация

1. Държавите членки програмират своите ресурси по направлението на ЕСФ+ при споделено управление, като отдават

приоритетно значение на интервенции за преодоляване на предизвикателствата, набелязани в рамките на Европейския семестър, включително в своите национални програми за реформи, както и в съответните специфични за всяка държава препоръки, приети в съответствие с член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от ДФЕС, като вземат предвид принципите и правата, определени в Европейския стълб на социалните права и националните и регионалните стратегии, имащи отношение към целите на ЕСФ+, като по този начин се допринесе за постигането на целите, посочени в член 174 от ДФЕС.

Държавите членки и, когато е целесъобразно, Комисията насърчават полезното взаимодействие и гарантират координацията, взаимното допълване и съгласуваността между ЕСФ+ и други фондове, програми и инструменти на Съюза както във фазата на планиране, така и по време на изпълнението. Държавите членки и, когато е целесъобразно, Комисията оптимизират механизмите за координация, за да се избегне дублирането на усилия и да се осигури тясно сътрудничество между отговарящите за изпълнението субекти с цел осъществяването на съгласувани и рационализирани действия за подкрепа.

2. Държавите членки разпределят подходящ дял от своите ресурси по направлението на ЕСФ+ при споделено управление за преодоляване на предизвикателствата, набелязани в съответните специфични за всяка държава препоръки, приети в съответствие с член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от ДФЕС, а също и в рамките на Европейския семестър, попадащи в приложното поле на специфичните цели на ЕСФ+, определени в член 4, параграф 1 от настоящия регламент.

3. Държавите членки разпределят подходящ дял от своите ресурси по направлението на ЕСФ+ при споделено управление за прилагането на гаранцията за децата чрез целеви действия и структурни реформи за борба с детската бедност в рамките на специфичните цели, определени в член 4, параграф 1, буква е) и букви з)–л).

Държавите членки, в които средният дял на децата на възраст под 18 години, изложени на риск от бедност или социално изключване за периода 2017—2019 г., е над средното равнище за Съюза въз основа на данни на Евростат, разпределят най-малко 5% от своите ресурси по направлението на ЕСФ+ при споделено управление за подкрепа на целевите действия и структурните реформи за борба с детската бедност, посочени в първата алинея.

4. Държавите членки разпределят най-малко 25% от своите ресурси по направлението на ЕСФ+ при споделено управление за специфичните цели в областта на политиката на социално приобщаване, определени в член 4, параграф 1, букви з)–л), включително насърчаването на социално-икономическата интеграция на гражданите на трети държави.

5. Държавите членки разпределят най-малко 3% от своите ресурси по направлението на ЕСФ+ при споделено управление за подкрепа на най-нуждаещите се лица в рамките на специфичната цел, определена в член 4, параграф 1, буква м) или, в надлежно обосновани случаи, специфичната цел, определена в член 4, параграф 1, буква л), или в рамките на тези две специфични цели.

Ресурсите не се вземат предвид при проверката на съответствието с минималния размер на разпределените средства, посочен в параграфи 3 и 4.

▼B

6. Държавите членки разпределят подходящ дял от своите ресурси по направлението на ЕСФ+ при споделено управление за целеви действия и структурни реформи за подкрепа на младежката заетост, професионалното образование и обучение, по-специално чиракуването, както и на прехода от училище към трудова заетост, възможностите за реинтеграция в системата на образование или обучение и предоставянето на втори шанс за образование, особено в контекста на прилагането на схемите за гаранция за младежта.

Държавите членки, в които средният дял на младите хора на възраст 15—29 години, незаети с работа, учене или обучение за периода 2017—2019 г., е над средното равнище за Съюза въз основа на данни на Евростат, разпределят най-малко 12,5% от своите ресурси по направлението на ЕСФ+ при споделено управление за периода 2021—2027 г. за подкрепа на целевите действия и структурните реформи, посочени в първата алинея.

Най-отдалечените региони, които отговарят на условията, определени във втората алинея, разпределят най-малко 12,5% от своите ресурси по направлението на ЕСФ+ при споделено управление в своите програми за целевите действия и структурните реформи, посочени в първата алинея. Това разпределение се взема предвид при проверката на съответствието с минималния процент на национално равнище, посочен във втората алинея, когато е приложимо.

При осъществяването на целеви действия и структурни реформи, посочени в от настоящия параграф, държавите членки дават предимство на неактивните и трайно безработните млади хора и въвеждат целеви мерки за осведомяване.

7. Параграфи 2—6 от настоящия член не се прилагат за допълнителните специално отпускани средства, получавани от най-отдалечените региони и регионите от ниво 2 по NUTS, отговарящи на критериите, определени в член 2 от Протокол № 6.

8. Параграфи 1—6 не се прилагат по отношение на техническата помощ.

Член 8

Спазване на Хартата

1. Всички операции се подбират и изпълняват при зачитане на Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“) и в съответствие с приложимите разпоредби от Регламент (ЕС) 2021/1060.

2. В съответствие с член 69, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2021/1060 държавите членки гарантират ефективното разглеждане на жалби. Това не засяга общата възможност за подаване на жалби до Комисията от граждани и заинтересовани страни, включително във връзка с нарушения на Хартата.

3. Когато установи нарушение на Хартата, Комисията взема под внимание тежестта на нарушението при определяне на прилагането на корективни мерки в съответствие с приложимите разпоредби на Регламент (ЕС) 2021/1060.

Член 9

Партньорство

1. Държавите членки гарантират пълноценното участие на социалните партньори и организациите на гражданското общество в изпълнението на политиките в областта на заетостта, образованието и социалното приобщаване, подкрепяни от направлението на ЕСФ+ при споделено управление.

2. Държавите членки разпределят подходящ дял от своите ресурси по направлението на ЕСФ+ при споделено управление в рамките на всяка програма за изграждане на капацитет на социалните партньори и организациите на гражданското общество, включително под формата на обучение, мерки за изграждане на мрежи и укрепване на социалния диалог, както и за съвместни дейности със социалните партньори.

Когато изграждането на капацитет на социалните партньори и организациите на гражданското общество е посочено в съответната специфична за държавата препоръка, приета в съответствие с член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от ДФЕС, съответната държава членка разпределя за тази цел подходящ дял от своите ресурси по направлението на ЕСФ+ при споделено управление в размер на най-малко 0,25 %.

Член 10

Подкрепа за най-нуждаещите се лица

Ресурсите, посочени в член 7, параграф 5 в рамките на специфичните цели, определени в член 4, параграф 1, букви л) и м), се програмират в рамките на специален приоритет или програма. Размерът на съфинансиране за този приоритет или програма е 90 %.

Член 11

Подкрепа за младежката заетост

Средствата, посочени в член 7, параграф 6, втора и трета алинея, се програмират в рамките на специален приоритет или програма, включват най-малкото подкрепа, допринасяща за специфичната цел, определена в член 4, параграф 1, буква а), и може да включват подкрепа, допринасяща за специфичните цели, определени в член 4, параграф 1, букви е) и л).

Член 12

Подкрепа за съответните специфични за всяка държава препоръки

Действията за справяне с предизвикателствата, набелязани в съответните специфични за всяка държава препоръки и в Европейския семестър, както е посочено в член 7, параграф 2, се програмират в рамките на всяка от специфичните цели, определени в член 4, параграф 1, в подкрепа на прилагането на Европейския стълб на социалните права и в рамките на един или повече приоритети, които може да са част от приоритет, финансиран от повече фондове.

▼B*ГЛАВА II***Обща подкрепа по направлението на ЕСФ+ при споделено управление***Член 13***Приложно поле**

Настоящата глава урежда подкрепата по направлението на ЕСФ+ при споделено управление, допринасяща за специфични цели, посочени в член 4, параграф 1, букви а) — л) („обща подкрепа по направлението на ЕСФ+ при споделено управление“).

*Член 14***Социални иновативни действия**

1. Държавите членки подкрепят действията в областта на социалните иновации и социалното експериментиране, включително действия със социално-културен компонент, или такива укрепващи прилагането на подходите „от долу нагоре“, основани на партньорства с участието на публични органи, социалните партньори, социалните предприятия, частния сектор и гражданското общество.
2. Държавите членки могат да подкрепят по-мощното използване на иновативни подходи, изпробвани в малък мащаб и разработени в рамките на направлението ЗиСИ и други програми на Съюза.
3. Иновативни действия и подходи могат да бъдат програмирани в рамките на всяка от специфичните цели, определени в член 4, параграф 1, букви а) — л).
4. Държавите членки определят най-малко един приоритет за изпълнението на параграф 1 или параграф 2, или и двата. Максималният процент на съфинансиране за тези приоритети може да бъде увеличен на 95% при максимум 5% от националните ресурси по направлението на ЕСФ+ при споделено управление.
5. В своите програми или на по-късен етап по време на изпълнението им държавите членки определят областите за социални иновации и социално експериментиране, които съответстват на собствените им конкретни потребности.
6. Комисията улеснява изграждането на капацитет за социални иновации, по-конкретно чрез подкрепа за взаимно обучение, изграждане на мрежи и разпространение и популяризиране на добри практики и методологии.

*Член 15***Транснационално сътрудничество**

Държавите членки могат да подкрепят действия за транснационално сътрудничество в рамките на всяка от специфичните цели, определени в член 4, параграф 1, букви а) — л).

Член 16

Допустимост

1. В допълнение към недопустимите разходи, посочени в член 64 от Регламент (ЕС) 2021/1060, следните разходи не са допустими за обща подкрепа по направлението на ЕСФ+ при споделено управление:

- а) закупуването на земя и недвижимо имущество, както и закупуването на инфраструктура; и
- б) закупуването на обзавеждане, оборудване и превозни средства, освен когато тази покупка е необходима за постигане на целта на операцията, или тези вещи са напълно амортизирани по време на операцията или закупуването им е най-икономичният вариант.

2. Непаричните вноски под формата на надбавки или заплати, изплатени от трето лице в полза на участниците в дадена операция, може да бъдат допустими за принос от общата подкрепа по направлението на ЕСФ+ при споделено управление, при условие че са направени в съответствие с националните правила, включително счетоводните, и не надхвърлят размера на разходите, поети от третото лице.

3. Допълнителните специално отпускани средства, получавани от най-отдалечените региони и регионите от ниво 2 по NUTS, отговарящи на критериите, определени в член 2 от Протокол № 6, се използват за подкрепа на постигането на специфичните цели, определени в член 4, параграф 1.

4. Преките разходи за персонал са допустими за принос от общата подкрепа по направлението на ЕСФ+ при споделено управление, ако съответстват на обичайната практика на бенефициера във връзка с възнагражденията за съответната категория длъжност или ако са в съответствие с приложимото национално право, колективните споразумения или официалната статистика.

Член 17

Показатели и докладване

1. За програмите, които ползват обща подкрепа по направлението на ЕСФ+ при споделено управление, се използват общи показатели за краен продукт и за резултат, определени в приложение I, с цел мониторинг на напредъка в изпълнението. Може да се използват и показатели, специфични за програмите.

2. Когато дадена държава разпределя своите ресурси за специфичната цел, определена в член 4, параграф 1, буква л), които са насочени към най-нуждаещите се лица в съответствие с член 7, параграф 5, първа алинея, се прилагат общите показатели, определени в приложение II.

3. Базовата стойност на общите и на специфичните за програмите показатели за краен продукт се задава на нула. Когато е целесъобразно с оглед на естеството на подкрепяните операции, кумулативните количествено определени междинни цели и целевите стойности на тези показатели се определят в абсолютни стойности. Отчетените стойности на показателите за краен продукт се изразяват в абсолютни стойности.

▼B

4. Референтната стойност на общите и на специфичните за програмите показатели за резултат, за които е зададена целева стойност за 2029 г., се определя на базата на последните налични данни или други подходящи източници на информация. Целите за общите показатели за резултат се определят в абсолютни стойности или в процентно изражение. Специфичните за програмите показатели за резултат и свързаните с тях цели може да бъдат изразени количествено или качествено. Отчетените стойности на общите показатели за резултат се изразяват в абсолютни стойности.

5. Данните относно показателите за участниците се предават едва когато са налице всички данни за конкретния участник, изисквани съгласно приложение I, точка 1.1.

6. Когато данни са налични в регистри или равностойни източници, държавите членки могат да позволят на управляващите органи и другите органи, на които е възложено събирането на данни, необходими за мониторинга и оценката на общата подкрепа по направлението на ЕСФ+ при споделено управление, да получават данни от тези регистри или равностойни източници в съответствие с член 6, параграф 1, букви в) и д) от Регламент (ЕС) 2016/679.

7. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 37, за изменение на показателите в приложения I и II, когато прецени, че това е необходимо, за да се гарантира ефективна оценка на напредъка в изпълнението на програмите. Тези изменения са пропорционални и отчитат административната тежест, понесена от държавите членки и бенефициерите. Делегираните актове съгласно настоящия параграф не изменят методиката за събирането на данни, установена в приложения I и II.

ГЛАВА III***Подкрепа от ЕСФ+ за справяне с материалните лишения******Член 18*****Приложно поле**

Настоящата глава урежда подкрепата от ЕСФ+, допринасяща за специфичната цел, определена в член 4, параграф 1, буква м).

Член 19**Принципи**

1. Подкрепата от ЕСФ+ за справяне с материалните лишения се използва единствено като подкрепа за разпределянето на храни или стоки, които отговарят на изискванията на правото на Съюза относно безопасността на потребителските продукти.

2. Държавите членки и бенефициерите избират храните и/или основното материално подпомагане въз основа на обективни критерии, свързани с потребностите на най-нуждаещите се лица. При критериите за избор на храни и където е приложимо – на стоки, се отчитат и климатичните и екологичните аспекти, по-специално с цел намаляване на разхищението на храни и на използването на пластмасови изделия за еднократна употреба. По целесъобразност изборът на вида храни, които подлежат на разпределяне, се осъществява след отчитане на техния принос към балансираното хранене на най-нуждаещите се лица.

▼B

Храните и/или основното материално подпомагане могат да бъдат предоставяни пряко на най-нуждаещите се лица или непряко, например чрез ваучери или карти, в електронен или друг формат, при условие че срещу тях може да се получават само храни и/или основно материално подпомагане. Подпомагането за най-нуждаещите се лица е в допълнение към всякакви социални обезщетения, които могат да се предоставят на крайните получатели в рамките на националните социални системи или съгласно националното право.

Храните, предоставяни на най-нуждаещите се лица, могат да бъдат набавяни посредством използването, преработката или продажбата на продукти, пласирани в съответствие с член 16, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, при условие че това е икономически най-благоприятният вариант и не води до неоправдано забавяне на доставката на храни до най-нуждаещите се лица.

Сумите, получени от такива трансакции, се изразходват в полза на най-нуждаещите се лица в допълнение към сумите, които вече са на разположение по програмата.

3. Комисията и държавите членки гарантират, че при предоставянето на подпомагането в рамките на подкрепата от ЕСФ+ за справяне с проблемите на материалните лишения се зачита достойнството и се предотвратява стигматизацията на най-нуждаещите се лица.

4. Държавите членки допълват предоставянето на храни и/или основно материално подпомагане със съпътстващи мерки, например насочване към компетентни служби, в рамките на специфичната цел, определена в член 4, параграф 1, буква м), или с насърчаване на социалната интеграция на най-нуждаещите се лица в рамките на специфичната цел, определена в член 4, параграф 1, буква л).

*Член 20***Съдържание на приоритета**

1. За всеки приоритет, отнасящ се до подкрепа, която допринася за специфичната цел, определена в член 4, параграф 1, буква м) се посочват:

- а) видът на подкрепата;
- б) основните целеви групи; и
- в) описание на националните или регионалните схеми за подкрепа.

2. В случай на програми, ограничени до подкрепа, посочена в параграф 1 и свързаната техническа помощ, приоритетът включва също и критериите за избор на операциите.

*Член 21***Допустимост на операциите**

1. Храните и/или основното материално подпомагане, предоставяни на най-нуждаещите се лица, може да се закупуват от бенефициера или от негово име или да му се предоставят безвъзмездно.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 671).

▼B

2. Храните и/или основното материално подпомагане се разпределят на най-нуждаещите се лица безвъзмездно.

*Член 22***Допустимост на разходите**

1. Допустимите разходи за подкрепата от ЕСФ+ за справяне с проблемите на материалните лишения са:

а) разходите за закупуване на храни и/или основно материално подпомагане, включително разходите за превоз на храните и/или основното материално подпомагане до бенефициерите, които ги доставят на крайните получатели;

б) когато превозът на храните и/или основното материално подпомагане до бенефициерите, разпределящи ги на крайните получатели, не е обхванат от буква а), разходите, поети от субекта купувач, свързани с транспортирането на храни и/или основно материално подпомагане до складовете за съхранение или до бенефициерите, и разходите за складиране под формата на единна ставка в размер на 1% от разходите, посочени в буква а), или, в надлежно обосновани случаи, действително направените и платени разходи;

в) административните и транспортните разходи и разходите за съхранение и приготвяне, поети от бенефициерите, разпределящи храните и/или основното материално подпомагане на най-нуждаещите се лица, под формата на единна ставка в размер на 7% от разходите, посочени в буква а), или 7% от стойността на храните, пласирани в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1308/2013;

г) разходите за събирането, превоза, съхраняването и разпределянето на даренията от храни и пряко свързаните с тях дейности за повишаване на осведомеността; и

д) разходите за съпътстващи мерки, предприети от бенефициерите или от тяхно име и декларирани от бенефициерите, доставящи храните и/или основното материално подпомагане на най-нуждаещите се лица, под формата на единна ставка в размер на 7% от разходите, посочени в буква а).

2. Разходите за изготвянето на ваучер или карта в електронен или друг формат и свързаните с това оперативни разходи са допустими в рамките на техническата помощ, при условие че са извършени от управляващия орган или друг публичен субект, който не е бенефициерът, разпределящ ваучерите или картите на крайните получатели, или при условие че не са покрити от разходите, посочени в параграф 1, буква в).

3. Намаляването на допустимите разходи, посочени в параграф 1, буква а), поради неспазване на приложимото право от субекта, отговорен за закупуването на храни и/или основно материално подпомагане, не води до намаляване на допустимите разходи, посочени в същия параграф, букви в) и д).

▼B

4. Не са допустими следните разходи:

- а) лихви по дългове;
- б) закупуване на инфраструктура; и
- в) разходи за стоки втора употреба.

*Член 23***Показатели и докладване**

1. За приоритетите за справяне с проблемите на материалните лишения се използват общите показатели за крайния продукт и за резултат, определени в приложение III, с цел мониторинг на напредъка в изпълнението. Може да се използват и показатели, специфични за тези приоритети.

2. За общите и специфичните за програмите показатели за резултат се задават референтни стойности.

3. Управляващите органи докладват на Комисията два пъти за резултатите от структурираното проучване на крайните получатели по отношение на подкрепата, получена от ЕСФ+, извършено през предходната година, в което вниманието е насочено и към техните условия на живот и естеството на материални им лишения. Това проучване се основава на образец, определен от Комисията посредством акт за изпълнение. Първото такова докладване се извършва до 30 юни 2025 г., а второто – до 30 юни 2028 г.

4. За да се гарантират еднакви условия за изпълнението на настоящия член, Комисията приема акт за изпълнение, установяващ образца за извършване на структурираното проучване на крайните получатели, в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 38, параграф 2.

5. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 37, за изменение на показателите в приложение III, когато прецени, че това е необходимо, за да се гарантира ефективна оценка на напредъка в изпълнението на програмите. Тези изменения са пропорционални и отчитат административната тежест, понесена от държавите членки и бенефициерите. Делегираните актове съгласно настоящия параграф не изменят методиката за събирането на данни, установена в приложение III.

*Член 24***Одит**

Одитът на операциите може да обхваща всички етапи на тяхното изпълнение и всички нива на веригата за разпределяне, с изключение единствено на контрола на крайните получатели, освен ако при оценка на риска не се установи конкретен риск от нередност или измама.

ЧАСТ III

ИЗПЪЛНЕНИЕ ПРИ ПРЯКО И НЕПРЯКО УПРАВЛЕНИЕ

ГЛАВА I

Оперативни цели

Член 25

Оперативни цели

Направлението ЗиСИ има следните оперативни цели:

- а) развиване на висококачествени сравнителни аналитични знания, за да се гарантира, че политиките за постигане на специфичните цели, определени в член 4, параграф 1, се основават на надеждни данни и отговарят на потребностите, предизвикателствата и местните условия;
- б) улесняване на ефективни и приобщаващи процеси на обмен на информация, взаимно обучение, партньорски проверки и диалог по политиките в областите, посочени в член 4, параграф 1, за да се подпомогне изготвянето на подходящи мерки на политиките;
- в) подкрепа на социалното експериментирание в областите на политиката, определени в член 4, параграф 1, и изграждане на капацитета на заинтересованите страни на национално и местно равнище за изготвяне, проектиране и прилагане, трансфер или по-мощно използване на изпитаните иновации в областта на социалната политика, по-специално по отношение на по-мощното използване на проекти, разработени от местни заинтересовани страни в областта на социално-икономическата интеграция на граждани на трети държави;
- г) улесняване на доброволната географска мобилност на работниците и увеличаване на възможностите за заетост чрез разработване и предоставяне на специфични услуги в подкрепа на работодателите и търсещите работа лица с оглед на развитието на интегрирани европейски пазари на труда — от подготовката преди наемане до подпомагането след назначаване на работа, с цел попълване на свободните работни места в определени сектори, професии, държави, гранични региони или за определени групи (например лица в уязвимо положение);
- д) подкрепа за развитието на пазарната екосистема, свързана с предоставянето на микрофинансиране за микропредприятия на етапа на стартиране и развитие, по-специално за такива, които са създадени от лица в уязвимо положение или които ги наемат;
- е) подкрепа за създаването на мрежи на равнището на Съюза и за диалог със съответните заинтересовани страни и помежду им в областите на политиката, определени в член 4, параграф 1, както и принос към изграждането на институционалния капацитет на участващите заинтересовани страни, включително публичните служби по заетостта, публичните институции за социална сигурност и здравно осигуряване, гражданското общество, институциите за микрофинансиране и институциите, предоставящи финансиране на социалните предприятия и социалната икономика;

▼B

- ж) подкрепа за развитието на социални предприятия и зараждането на пазар на социални инвестиции, улесняване на публичните и частните взаимодействия и участието на фондации и благотворителни организации на този пазар;
- з) предоставяне на насоки за развитието на социална инфраструктура, необходима за изпълнението на Европейския стълб на социалните права;
- и) подкрепа за транснационалното сътрудничество с цел ускоряване на трансфера и улесняване на по-мощното прилагане на иновативни решения, по-специално в областите на политиката, определени в член 4, параграф 1; и
- й) подкрепа за прилагането на съответните международни социални и трудови стандарти в контекста на извличането на ползите от глобализацията и външното измерение на политиките на Съюза в областите, определени в член 4, параграф 1.

*ГЛАВА II**Допустимост**Член 26***Допустими действия**

1. Допустими за финансиране са само действия, преследващи целите, посочени в член 3, параграфи 1 и 2, член 4, параграф 1 и член 25.
2. Направлението ЗиСИ може да подкрепя следните действия:
 - а) аналитични дейности, включително по отношение на трети държави, по-специално:
 - i) анкети, проучвания, статистически данни, методологии, класификации, микросимулации, показатели и подкрепа за центрове за наблюдение и сравнителни анализи на европейско равнище;
 - ii) социално експериментиране за оценяване на социалните иновации;
 - iii) мониторинг и оценка на транспонирането и прилагането на правото на Съюза;
 - б) изпълнение на политики, по-специално:
 - i) трансгранични партньорства, по-специално между публичните служби по заетостта, социалните партньори и гражданското общество, и услуги за подкрепа в трансгранични региони;
 - ii) схема за трудова мобилност на равнището на Съюза, обхващаща територията на Съюза, с цел попълване на свободните работни места там, където е установен недостиг на пазара на труда;
 - iii) подкрепа за институциите за микрофинансиране и институциите, предоставящи финансиране на социалните предприятия, включително чрез операции за смесено финансиране, като например асиметрично споделяне на риска или намаляване на разходите за трансакции, както и подкрепа за развитието на социална инфраструктура и умения;

▼B

- iv) подкрепа за транснационално сътрудничество и партньорство с оглед на трансфер и прилагане в голям мащаб на иновативни решения;
- в) изграждане на капацитет, по-специално на:
 - i) мрежите на равнището на Съюза, свързани с областите на политиката, посочени в член 4, параграф 1;
 - ii) националните звена за контакт, предоставящи насоки, информация и помощ, свързани с изпълнението по направлението ЗиСИ;
 - iii) администрациите, институциите за социално осигуряване и службите по заетостта, отговарящи за насърчаване на трудовата мобилност, на институциите за микрофинансиране и институциите, предоставящи финансиране на социални предприятия, или на другите участници в социалното инвестиране, както и свързване в мрежа, в държави членки или в трети държави, асоциирани към направлението ЗиСИ съгласно член 29;
 - iv) заинтересованите страни, включително социалните партньори и организациите на гражданското общество, с оглед на транснационално сътрудничество;
- г) комуникационни и информационни дейности, по-специално:
 - i) взаимно обучение чрез обмен на добри практики, иновативни подходи, резултати от аналитични дейности, партньорски проверки и целеви показатели;
 - ii) ръководства, доклади, информационни материали и медийно отразяване на инициативи, свързани с областите на политиката, определени в член 4, параграф 1;
 - iii) информационни системи за разпространение на данни, свързани с областите на политиката, определени в член 4, параграф 1;
 - iv) мероприятия, организирани от председателството на Съвета, конференции, семинари и дейности за повишаване на осведомеността.

*Член 27***Субекти, които отговарят на критериите за допустимост**

1. При спазване на критериите, посочени в член 197 от Финансовия регламент, следните субекти отговарят на критериите за допустимост:
 - а) правни субекти, установени в която и да е от следните държави или територии:
 - i) държава членка или отвъдморска страна или територия, свързана с нея;
 - ii) трета държава, която е асоциирана към направлението ЗиСИ съгласно член 29;
 - iii) трета държава, посочена в работната програма, при спазване на условията, определени в параграфи 2 и 3 от настоящия член;
 - б) всеки правен субект, учреден съгласно правото на Съюза, или всяка международна организация;

▼B

2. Правни субекти, установени в трета държава, която не е асоциирана към направлението ЗиСИ съгласно член 29, отговарят на критериите за допустимост за участие по изключение, когато това е необходимо за постигането на целите на дадено действие.

3. Правни субекти, установени в трета държава, която не е асоциирана към направлението ЗиСИ съгласно член 29, по принцип покриват разходите за своето участие.

*Член 28***Хоризонтални принципи**

1. Комисията гарантира, че равенството между половете, интегрирането на принципа на равенство между половете и отчитането на социалните аспекти на пола се вземат под внимание и се насърчават през целия процес на подготовка, изпълнение, мониторинг, докладване и оценка на операциите, подкрепяни по направлението ЗиСИ.

2. Комисията предприема подходящите стъпки, за да предотврати всякаква дискриминация, основана на пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация, по време на подготовката, изпълнението, мониторинга, докладването и оценката на операциите, подпомагани от направлението ЗиСИ. По-специално, достъпността за хората с увреждания се взема под внимание през целия процес на подготовка и изпълнение по направлението ЗиСИ.

*Член 29***Участие на трети държави**

Направлението ЗиСИ е отворено за участие на следните трети държави посредством споразумение със Съюза:

- а) членки на Европейската асоциация за свободна търговия, които са членки на Европейско икономическо пространство — в съответствие с условията, определени в Споразумението за Европейското икономическо пространство;
- б) присъединяващи се държави, държави кандидатки и държави потенциални кандидатки — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;
- в) други трети държави в съответствие с условията, определени в специално споразумение, обхващащо участието на третата държава в направлението ЗиСИ, при условие че споразумението:
 - i) гарантира справедлив баланс по отношение на приноса и ползите за третата държава, участваща в програмите на Съюза;
 - ii) определя условията за участието в програмите, включително изчисляването на финансовото участие за индивидуални програми или направления на програми и техните административни разходи;

▼B

- iii) не предоставя на третата държава правомощия за вземане на решения по отношение на направлението ЗиСИ;
- iv) гарантира правата на Съюза да осигурява добро финансово управление и да защитава своите финансови интереси.

Приносът, посочен в първа алинея, буква в), точка ii) от настоящия член, представлява целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 5 от Финансовия регламент.

*ГЛАВА III***Общи разпоредби***Член 30***Форми на финансиране от Съюза и методи на изпълнение**

1. Направлението ЗиСИ може да предоставя финансиране под всяка от формите, посочени във Финансовия регламент за финансово участие, и по-специално под формата на безвъзмездни средства, награди, обществени поръчки и доброволни плащания на международни организации, в които Съюзът членува или в чиято работа участва.

2. Направлението ЗиСИ се изпълнява пряко, както е предвидено в член 62, параграф 1, първа алинея, буква а) от Финансовия регламент, или непряко с органите, посочени в член 62, параграф 1, първа алинея, буква в) от същия регламент.

При отпускането на безвъзмездни средства комисията за оценка, посочена в член 150 от Финансовия регламент, може да бъде съставена от външни експерти.

3. Операциите за смесено финансиране по линия на направлението ЗиСИ се изпълняват в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/523 и дял X от Финансовия регламент.

*Член 31***Работна програма**

1. Направлението ЗиСИ се изпълнява въз основа на работните програми, посочени в член 110 от Финансовия регламент. Съдържанието на тези работни програми се определя в съответствие с оперативните цели, посочени в член 25 от настоящия регламент, и с допустимите действия, посочени в член 26 от настоящия регламент. Когато е приложимо, в работните програми се определя общата сума, запазена за операции за смесено финансиране.

2. Комисията събира експертен опит относно изготвянето на работните програми, като се консултира с работната група, посочена в член 39, параграф 8.

3. Комисията поощрява полезното взаимодействие и гарантира ефективната координация между ЕСФ+ и другите приложими инструменти на Съюза, както и между направленията на ЕСФ+.

Член 32

Мониторинг и докладване

Показателите във връзка с докладването относно напредъка на направлението ЗиСИ към постигане на специфичните цели, определени в член 4, параграф 1, и оперативните цели, посочени в член 25, се съдържат в приложение IV.

Системата за докладване във връзка с качеството на изпълнението осигурява ефикасното, ефективно и навременно събиране на данни за целите на мониторинга на изпълнението и резултатите от направлението ЗиСИ.

За тази цел на получателите на средства от Съюза и, когато е приложимо, на държавите членки се налагат пропорционални изисквания за докладване.

Член 33

Защита на финансовите интереси на Съюза

Когато трета държава участва в направлението ЗиСИ въз основа на решение, прието съгласно международно споразумение, или въз основа на друг правен инструмент, третата държава предоставя правата и достъпа, необходими на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, OLAF и Сметната палата, за да упражняват в пълна степен съответните си правомощия. По отношение на OLAF тези права включват правото да се извършват разследвания, включително проверки и инспекции на място, предвидено в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013.

Член 34

Оценка

1. Оценките се изготвят своевременно, за да могат да се използват в процеса на вземане на решения.

2. До 31 декември 2024 г. Комисията извършва междинна оценка на направлението ЗиСИ въз основа на достатъчно информация за изпълнението му.

Комисията прави оценка на качеството на изпълнение на програмата съгласно член 34 от Финансовия регламент, и по-специално нейната ефективност, ефикасност, съгласуваност, относимост и добавена стойност от Съюза, включително по отношение на хоризонталните принципи, посочени в член 28 от настоящия регламент, и измерва в количествено и качествено отношение напредъка в постигането на целите на направлението ЗиСИ.

Междинната оценка се основава на информацията, генерирана от механизмите и показателите за мониторинг, установени съгласно член 32 от настоящия регламент, с цел да се направят необходимите корекции на приоритетите на политиката и финансирането.

3. До 31 декември 2031 г. в края на периода на изпълнение Комисията извършва окончателна оценка на направлението ЗиСИ.

▼B

4. Комисията представя на Европейския парламент, на Съвета, на Европейския икономически и социален комитет и на Комитета на регионите заключенията от междинната и окончателната оценка, придружени с нейните забележки.

*Член 35***Одити**

Одитите на използването на финансовото участие на Съюза, проведени от лица или субекти, включително различни от тези, на които институции или органи на Съюза са възложили извършването на одити, служи за основа на общата увереност по член 127 от Финансовия регламент.

*Член 36***Информация, комуникация и публичност**

1. Получателите на финансиране от Съюза посочват произхода на средствата и осигуряват видимост на финансирането от Съюза, по-специално когато популяризират действията и резултатите от тях, като предоставят последователна, ефективна и пропорционална целева информация на различни видове публика, включително на медиите и обществеността.

2. Комисията осъществява информационни и комуникационни дейности по отношение на направлението ЗиСИ и действията, предприети по направлението ЗиСИ, и на получените резултати.

Финансовите ресурси, разпределени по направлението ЗиСИ, допринасят също така за корпоративната комуникация на политическите приоритети на Съюза, доколкото тези приоритети са свързани с целите, посочени в член 3, параграфи 1 и 2, член 4, параграф 1 и член 25.

ЧАСТ IV**ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ***Член 37***Упражняване на делегирането**

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 17, параграф 7 и член 23, параграф 5, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от 1 юли 2021 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 17, параграф 7 и член 23, параграф 5, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

▼B

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.

5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

6. Делегиран акт, приет съгласно член 17, параграф 7 и член 23, параграф 5, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на посочения акт на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

*Член 38***Процедура на комитет по направлението на ЕСФ+ при споделено управление**

1. Комисията се подпомага от комитета, посочен в член 115, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

*Член 39***Комитет, създаден съгласно член 163 отДФЕС**

1. Комисията се подпомага от комитет, създаден съгласно член 163 отДФЕС („Комитет за ЕСФ+“).

2. Всяка държава членка определя един правителствен представител, един представител на организациите на работниците, един представител на организациите на работодателите и по един техен заместник за максимален срок от седем години. При отсъствието на даден член заместникът получава автоматично право да участва в работата на комитета.

3. Комитетът за ЕСФ+ включва по един представител от всяка от организациите, представляващи съответно организациите на работниците и на работодателите на равнището на Съюза.

4. Комитетът за ЕСФ+, включително работните му групи, посочени в параграф 7, може да кани представители на заинтересованите страни без право на глас да присъстват на неговите заседания. Това може да включва представители на Европейската инвестиционна банка и Европейския инвестиционен фонд, както и на съответните организации на гражданското общество.

5. С Комитета за ЕСФ+ се провеждат консултации относно планираното използване на техническата помощ, посочена в член 35 от Регламент (ЕС) 2021/1060, в случай на подкрепа от направлението на ЕСФ+ при споделено управление, както и по други въпроси от значение за ЕСФ+, които оказват влияние върху изпълнението на стратегиите на равнището на Съюза.

▼B

6. Комитетът за ЕСФ+ може да излиза със становища по:
- а) въпроси, свързани с приноса на ЕСФ+ към изпълнението на Европейския стълб на социалните права, включително специфичните за всяка държава препоръки и свързаните с Европейския семестър приоритети, например национални програми за реформи;
 - б) въпроси относно Регламент (ЕС) 2021/1060 , които са от значение за ЕСФ+;
 - в) въпроси, свързани с ЕСФ+, отнесени до него от Комисията, различни от посочените в параграф 5.

Становищата на Комитета за ЕСФ+ се приемат с абсолютно мнозинство от подадените действителни гласове и се предоставят за сведение на Европейския парламент, на Съвета, на Европейския икономически и социален комитет и на Комитета на регионите. Комисията информира писмено Комитета за ЕСФ+ за това по какъв начин е отчела становищата му.

7. Комитетът за ЕСФ+ създава работни групи за всяко направление на ЕСФ+.

8. Комисията се консултира с работната група, занимаваща се с направлението ЗиСИ, относно работната програма. Тя информира тази работна група за това по какъв начин е отчела резултата от тази консултация. Тази работна група осигурява провеждането на консултации по работната програма със заинтересованите страни, включително с представители на гражданското общество.

*Член 40***Преходни разпоредби за направлението на ЕСФ+ при споделено управление**

Регламент (ЕС) № 1304/2013, Регламент (ЕС) № 223/2014 или всеки акт, приет по силата на тези регламенти, продължават да се прилагат по отношение на програмите и операциите, подкрепяни от посочените регламенти по време на програмния период 2014—2020 г.

*Член 41***Преходни разпоредби за направлението ЗиСИ**

1. Регламент (ЕС) № 1296/2013 се отменя, считано от 1 януари 2021 г. Позоваванията на Регламент (ЕС) № 1296/2013 се считат за позовавания на настоящия регламент.

2. С финансовия пакет за изпълнението на направлението ЗиСИ могат също да се покриват и разходите за техническа и административна помощ, необходими за осигуряването на прехода между ЕСФ+ и мерките, приети съгласно Регламент (ЕС) № 1296/2013.

▼B

3. При необходимост в бюджета на Съюза за периода след 2027 г. могат да бъдат вписани бюджетни кредити за покриване на разходите, предвидени в член 5, параграф 4, за да се даде възможност за управлението на действия, които не са приключили към 31 декември 2027 г.

4. Възстановените суми от финансови инструменти, създадени съгласно Регламент (ЕС) № 1296/2013, следва да бъдат инвестирани във финансовите инструменти на компонента на политиката за социални инвестиции и умения, посочен в член 8, параграф 1, буква е) от Регламент (ЕС) 2021/523.

5. В съответствие с член 193, параграф 2, втора алинея, буква а) от Финансовия регламент, в надлежно обосновани случаи, посочени в решението за финансиране, и за ограничен период дейностите, подкрепяни съгласно настоящия регламент, и свързаните с тях разходи могат да се считат за допустими, считано от 1 януари 2021 г., дори ако са били изпълнени и направени преди подаването на заявлението за безвъзмездни средства.

*Член 42***Влизане в сила**

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2021 г. по отношение на направлението ЗиСИ.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОБЩИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОБЩАТА ПОДКРЕПА ПО НАПРАВЛЕНИЕТО НА ЕСФ+ ПРИ СПОДЕЛЕНО УПРАВЛЕНИЕ

Всички лични данни трябва да бъдат разбити по пол (женски, мъжки, небинарни лица ⁽¹⁾).

Ако някои резултати не са възможни, данни за тези резултати не трябва да бъдат събирани или докладвани.

По целесъобразност, общите показатели за краен продукт могат да се докладват въз основа на целевата група на операцията.

1. Общи показатели за краен продукт, свързани с операции, насочени към хора

1.1. Общи показатели за краен продукт относно участниците са:

- безработни, включително трайно безработни (*),
- трайно безработни (*),
- неактивни (*),
- заети, включително самостоятелно заети (*),
- брой на децата на възраст под 18 години (*),
- брой на младежите на възраст между 18 и 29 години (*),
- брой на участниците на 55 и повече години (*),
- с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен на образование (ISCED 0-2) (*),
- със средно образование (ISCED 3) или образование след средното образование (ISCED 4) (*),
- с висше образование (ISCED 5 до 8) (*),
- общ брой на участниците ⁽²⁾.

Показателите, изброени в тази точка, не се прилагат за подкрепа от ЕСФ+, допринасяща за специфичната цел, определена в член 4, параграф 1, буква л), с изключение на показателите „брой на децата на възраст под 18 години“, „брой на младежите на възраст между 18 и 29 години“, „брой на участниците на възраст 55 и повече години“ и „общ брой на участниците“.

Когато данните се събират от регистри или равностойни източници, държавите членки могат да използват национални определения.

1.2. Други общи показатели за краен продукт относно участниците са:

- участници с увреждания (**),
- граждани на трети държави (*),
- участници с произход от друга държава (*),
- малцинства (включително маргинализирани общности като ромите) (**),
- бездомни или засегнати от изключване от жилищно настаняване (*),
- участници от селски райони (*) ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Съгласно националното законодателство.

⁽²⁾ Пресмята се автоматично въз основа на общите показатели за крайния продукт, свързани със статуса на заетост, освен за подкрепа от ЕСФ+, допринасяща за специфичната цел, определена в член 4, параграф 1, подточка х), като в този случай следва да бъде докладван и общият брой на участниците.

⁽³⁾ Този показател не се прилага за подкрепата от ЕСФ+, допринасяща за специфичната цел, посочена в член 4, параграф 1, буква л).

▼B

Събирането на данни е необходимо само когато е приложимо и относимо.

Стойностите на показателите, изброени по точка 1.2., могат да бъдат определени въз основа на обоснована оценка, предоставена от бенефициера.

За показатели, изброени по точка 1.2., държавите членки могат да използват национални определения, с изключение на показателите „граждани на трети държави“ и „участници от селски райони“.

2. Общи показатели за краен продукт относно субектите

Общи показатели за краен продукт относно субектите са:

- брой на публичните администрации или публичните служби на национално, регионално или местно равнище, получили подкрепа;
- брой на микро-, малки и средни предприятия, (включително кооперативните предприятия и социалните предприятия), получили подкрепа.

Когато данните се събират от регистри или равностойни източници, държавите членки могат да използват национални определения.

3. Общите показатели за непосредствен резултат по отношение на участниците

Общите показатели за непосредствен резултат по отношение на участниците са:

- участници, които при напускане на операцията са започнали да търсят работа (*),
- участници, които при напускане на операцията са ангажирани с образование или обучение (*),
- участници, които при напускане на операцията получават квалификация (*),
- участници, които при напускане на операцията имат работа, включително като самостоятелно заети лица (*).

Показателите, изброени в тази точка, не се прилагат за подкрепа от ЕСФ+, допринасяща за специфичната цел, определена в член 4, параграф 1, буква л).

Когато данните се събират от регистри или равностойни източници, държавите членки могат да използват национални определения.

4. Общи показатели за дългосрочен резултат по отношение на участниците

Общи показатели за дългосрочен резултат по отношение на участниците са:

- участници, които в рамките на шест месеца след напускане на операцията имат работа, включително в качеството на самостоятелно заети лица (*),
- участници, чието положение на пазара на труда в рамките на шест месеца след напускане на операцията е по-добро (*).

Показателите, изброени в тази точка, не се прилагат за подкрепа по ЕСФ+, допринасяща за специфичната цел, определена в член 4, параграф 1, буква л).

Когато данните се събират от регистри или равностойни източници, държавите членки могат да използват национални определения.

▼B

Общите показатели за дългосрочен резултат относно участниците се съобщават до 31 януари 2026 г. в съответствие с член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060 и в окончателния доклад за качеството на изпълнение, посочен в член 43 от посочения регламент.

Минималното изискване е общите показатели за дългосрочен резултат относно участниците да са въз основа на представителна извадка от участници в рамките на специфичните цели, посочени в член 4, параграф 1, букви а)–к). Вътрешната валидност на извадката се гарантира по начин, позволяващ данните да бъдат обобщени на равнището на специфичната цел.

(*) Докладваните данни представляват лични данни съгласно член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679.

(**) Докладваните данни включват специална категория лични данни, посочени в член 9 от Регламент (ЕС) 2016/679.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ОБЩИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ДЕЙСТВИЯТА ПО ЕСФ+, НАСОЧЕНИ КЪМ СОЦИАЛНОТО ПРИОБЩАВАНЕ НА НАЙ-НУЖДАЕЩИТЕ СЕ ЛИЦА В РАМКИТЕ НА СПЕЦИФИЧНАТА ЦЕЛ, ОПРЕДЕЛЕНА В ЧЛЕН 4, ПАРАГРАФ 1, БУКВА Л), В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 7, ПАРАГРАФ 5, ПЪРВА АЛИНЕЯ

Личните данни трябва да бъдат разбити по пол (женски, мъжки, небинарни лица ⁽¹⁾).

1. Общи показатели за краен продукт, свързани с операции, насочени към хора

1.1. Общи показатели за краен продукт относно участниците са:

- общ брой на участниците,
- брой на децата на възраст под 18 години (*),
- брой на младежите на възраст между 18 и 29 години (*),
- брой на участниците на 65 и повече години (*).

Стойностите на показателите, изброени по точка 1.1., се определят въз основа на обоснована оценка, предоставена от бенефициера.

1.2. Други общи показатели за краен продукт са:

- участници с увреждания (**),
- граждани на трети държави (*),
- брой на участниците с произход от друга държава (*) и от малцинствени общности (включително маргинализирани общности като ромите) (**),
- бездомни или засегнати от изключване от жилищно настаняване (*).

Събирането на данни е необходимо само когато е приложимо и относимо.

Стойностите на показателите, изброени по точка 1.2., се определят въз основа на обоснована оценка, предоставена от бенефициера.

(*) Докладваните данни представляват лични данни съгласно член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679.

(**) Докладваните данни включват специална категория лични данни, посочени в член 9 от Регламент (ЕС) 2016/679.

⁽¹⁾ Съгласно националното законодателство.

▼B*ПРИЛОЖЕНИЕ III***ОБЩИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПОДКРЕПАТА ОТ ЕСФ+ ЗА СПРАВЯНЕ С МАТЕРИАЛНИТЕ ЛИШЕНИЯ****1. Показатели за краен продукт****1.1. Обща парична стойност на разпределените храни и стоки:****1.1.1. обща стойност на храните, разпределени за подпомагане ⁽¹⁾;**

1.1.1.1. обща парична стойност на храните, разпределени за бездомни лица;

1.1.1.2. обща парична стойност на храните, разпределени за други целеви групи;

1.1.2. обща стойност на разпределените стоки ⁽²⁾;

1.1.2.1. обща парична стойност на стоките, разпределени за деца;

1.1.2.2. обща парична стойност на стоките, разпределени за бездомни лица;

1.1.2.3. обща парична стойност на стоките, разпределени за други целеви групи.

1.2. Общо количество разпределени храни за подпомагане (тонове) ⁽³⁾:

1.2.1. дял на храните, за които от програмата са платени само разходите за превоз, разпределение и съхранение (%);

▼C1

1.2.2. дял на съфинансираните от ЕСФ+ храни от общото количество храни, разпределени от бенефициерите (%).

▼B

Стойностите на показателите, изброени по точки 1.2.1 и 1.2.2., се определят въз основа на обоснована оценка, предоставена от бенефициера.

2. Общи показатели за резултат**2.1. Брой на крайните получатели, получаващи подпомагане с хранителни продукти**

— брой на децата на възраст под 18 години;

— брой на младежите на възраст между 18 и 29 години;

— брой на жените;

— брой на крайните получатели на възраст 65 и повече години;

— брой на крайните получатели с увреждания (*);

— брой на гражданите на трети държави (*);

— брой на крайните получатели с произход от друга държава и от малцинствени общности (включително маргинализирани общности като ромите) (*);

— брой на бездомните, които са крайни получатели, или на засегнатите от изключване от жилищно настаняване крайни получатели (*).

⁽¹⁾ Тези показатели не се отнасят за продоволствено подпомагане, предоставено непряко чрез ваучери или карти.⁽²⁾ Тези показатели не се отнасят за стоки, предоставени непряко чрез ваучери или карти.⁽³⁾ Тези показатели не се отнасят за продоволствено подпомагане, предоставено непряко чрез ваучери или карти.

▼B

2.2. Брой на крайните получатели, получаващи материално подпомагане

- брой на децата на възраст под 18 години;
- брой на младежите на възраст между 18 и 29 години;
- брой на жените;
- брой на крайните получатели на възраст 65 и повече години;
- брой на крайните получатели с увреждания (*);
- брой на гражданите на трети държави (*);
- брой на крайните получатели с произход от друга държава и от малцинствени общности (включително маргинализирани общности като ромите) (*);
- брой на бездомните, които са крайни получатели, или на засегнатите от изключване от жилищно настаняване крайни получатели (*).

2.3. Брой на крайните получатели, които се възползват от ваучери или карти

- брой на децата на възраст под 18 години;
- брой на младежите на възраст между 18 и 29 години;
- брой на крайните получатели на възраст 65 и повече години;
- брой на жените;
- брой на крайните получатели с увреждания (*);
- брой на гражданите на трети държави (*);
- брой на крайните получатели с произход от друга държава и от малцинствени общности (включително маргинализирани общности като ромите) (*);
- брой на бездомните, които са крайни получатели, или на засегнатите от изключване от жилищно настаняване крайни получатели (*).

Стойностите на показателите, изброени по точка 2., се определят въз основа на обоснована оценка, предоставена от бенефициера.

(*) Могат да се използват национални дефиниции.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА НАПРАВЛЕНИЕТО ЗиСИ

Показатели за направление ЗиСИ

- брой аналитични дейности;
- брой на дейностите за обмен на информация и взаимно обучение;
- брой на социално експериментирание;
- брой на дейностите за изграждане на капацитет и създаване на мрежи от контакти;
- брой на назначенията на работа по линия на целевите схеми за мобилност.

Данните за показателя „брой на назначенията на работа по линия на целевите схеми за мобилност“ се събират само на всеки две години.